

เอ็มวี ดูโลส (MV DOULOS)

รัตนภรณ์ กาศโอสถ เรียบเรียง*

การเดินทางที่ยาวนาน

ในปี ค.ศ. 1914 เรือเดินสมุทรระบบไอน้ำ ชื่อ เมดินา (The Steam Ship Medina) ได้ก่อสร้างขึ้นเป็นลำดับที่ 176 ของคู่อต่อเรือนิวพอร์ต นิวส์ (Newport News Dockyard) รัฐเวอร์จิเนีย โดย Newport News Shipbuilding and Dry Dock Company สหรัฐอเมริกา เรือเมดินาได้ถูกปล่อยเดินทางเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 1914 โดยบรรทุกสินค้าประเภทผักและผลไม้ เพื่อขนส่งจากกัลเวสตัน รัฐเท็กซัส ไปยังนิวยอร์ก

ค.ศ. 1948 เรือเมดินาถูกขายให้กับบริษัทพานามาเนียน (Panamanian Company) และได้ปรับเปลี่ยนเป็นเรือโดยสารเดินสมุทร ด้วยภาระกิจที่ต้องส่งผู้โดยสารเดินทางไปแสวงบุญที่กรุงโรมใน ค.ศ.1950 ดังนั้น ชื่อของเรือซึ่งถูกเปลี่ยนเป็นเรือเดินสมุทร ระบบไอน้ำ روما (The Steam Ship Roma)

ค.ศ. 1952 เรือโรม่าถูกขายให้กับบริษัทของ อิตาลี ชื่อ Giacomo Costa Fu Andrea (Linea "C") และได้ปรับเปลี่ยนเป็นเรือสำราญชั้นหนึ่งโดยใช้ชื่อใหม่ว่า แฟรงก้า ซี (Franca C) เนื่องด้วยเรือ ให้เครื่องจักรระบบไอน้ำกำลังในการขับเคลื่อนช้า เพื่อเหมาะสมกับเป็นเรือสำราญชั้นหนึ่งจึงเปลี่ยนเครื่องจักรเป็นเครื่องยนต์ดีเซลและในค.ศ.1970 ได้มีการปรับปรุงเรือแฟรงก้า ซี ให้เป็นเรือที่มีกำลังในการขับเคลื่อนที่แรงขึ้นด้วยการใช้เครื่องยนต์ดีเซลแบบ 2 จังหวะและใช้มาจนกระทั่งทุกวันนี้

ค.ศ.1977 เรือแฟรงก้า ซี ได้ถูกขายให้กับ ตัวแทนองค์การกุศลของประเทศเยอรมันนีชื่อ Gute Bucher Jur Alle e. V. : GBA (Good Book for All) โดยทำการจดทะเบียนขึ้นที่ วอลเลตต้า มอลต้า (Valletta Malta) และได้ทำการเปลี่ยนชื่อเรือเป็น ดูโลส (DOULOS) ซึ่งเป็นภาษากรีก หมายถึง ผู้รับใช้ (Servant) โดยเรือได้เดินทางไปสถานที่ต่างๆ ทั่วโลก ทั้งในทวีปอเมริกา แอฟริกา ยุโรป และเอเชีย

เรือดูโลส ได้ถูกบันทึกไว้ในหนังสือกินเนสบุ๊ค (Guinness Book of Records) ว่าเป็นเรือเดินสมุทร ที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดในโลก

กระแสชีวิต

กว่า 2 ทศวรรษแล้วที่เรือดูโลสได้ท่องไปตามมหาสมุทรทั้งเจ็ดแคว่ไปตามเกาะและเมืองท่าต่างๆ ถึง 85 ประเทศ ดันรับผู้คนเข้าชมมากกว่า 15 ล้านคน เรือดูโลส จึงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

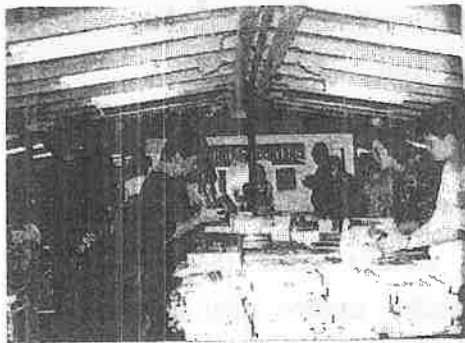
* บรรณาธิกรรณ งานจัดหมวดหมู่และลงรายการ สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต

เนื่องด้วยเป็นเรือขนาดใหญ่ มีความยาวถึง 125 เมตร กว้าง 16.4 เมตร มีน้ำหนักบรรทุกถึง 6,804 ตัน ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ดีเซล 2 จังหวะ มีความเร็วสูงสุดที่ 18 นอต ด้วยความใหญ่โตของเรือจึงสามารถจัดแสดงหนังสือได้ถึง 6,000 ชื่อเรื่อง มากกว่า 500,000 ฉบับ น้ำหนักของหนังสือโดยรวม ประมาณ 100 ตัน จึงเป็นร้านหนังสือลอยน้ำที่ใหญ่ที่สุดในโลก

เรือคูโลสเสมือนเป็นหมู่บ้านเล็กๆ หมู่บ้านหนึ่ง จำเป็นต้องมีการจัดสถานที่และภาระกิจในการทำงาน ดังนั้นภายในเรือจึงจัดส่วนการทำงานไว้ ดังนี้

งานด้านบริหาร จะบริหารงานต่างๆ ภายใน เรือคูโลส วางแผนการทำงาน จัดสรรกำลังคน โดยมีห้องทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ รวมทั้งห้องฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ และยังมีสถานที่รับส่งจดหมายด้วย นอกจากนี้ก็มีส่วนที่เป็นห้องสมุดของลูกเรือที่มีหนังสือ มากกว่า 15,000 เล่ม มีโรงเรียนคูโลสสำหรับเด็กๆ ที่ติดตามผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในเรือ และมีโรงเรียนอนุบาลคูโลสสำหรับเด็กเล็กด้วย

งานจัดแสดงหนังสือ จะมีหน้าที่ดูแลในส่วนของร้านขายหนังสือ หนังสือที่นำมาขายนั้น มีเนื้อหาครอบคลุมในด้านต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ แพทยศาสตร์ เทคโนโลยี ศิลปะ การกีฬา การประกอบอาหารและหนังสือสำหรับเด็ก เป็นต้น และมีห้องเก็บหนังสือที่มีหนังสือมากกว่า 500,000 ฉบับ ที่จะสามารถนำออกมาแสดงในร้านขายหนังสือได้ตลอดเวลา โดยมีเจ้าหน้าที่คอยจัดบันทึกและตรวจสอบรายการหนังสือที่จะนำออกแสดงพร้อมทั้งส่งหนังสือเพื่อสำรองไว้ในห้องเก็บหนังสือ

งานด้านการสื่อสาร มีเจ้าหน้าที่ทางด้านโสตทัศนวัสดุ คอยควบคุมและจัดทำ วิดีทัศน์ จัดระบบเสียงต่างๆ รวมทั้งจัดทำจุลสารสำหรับแนะนำเรือคูโลส

งานด้านการดูแลความเรียบร้อย ที่หอบังคับการจะมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ มีหน้าที่วางแผนการ และควบคุมการเดินทาง ซึ่งมีการติดต่อสื่อสารทางวิทยุและดาวเทียม เรือคูโลสได้ติดตั้งเรดาร์และอุปกรณ์ระบุตำแหน่งที่ทันสมัย ในเรื่องความปลอดภัย ก็จะมีหน่วยดับเพลิงประจำเรือ ซึ่งการติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัย เช่น อุปกรณ์ดับก๊อจัน และความร้อน โดยมีตัวส่งสัญญาณเตือนภัยเมื่อมีเหตุเพลิงไหม้ขึ้น ซึ่งจะมีการข้อมใช้ อุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งมีการฝึกซ้อม การใช้เรือช่วยชีวิตสปีดโบ๊ททุกครั้ง นอกจากนี้ยังมีช่างไม้ประจำเรือ เพื่อที่จะผลิตเฟอร์นิเจอร์ตู้และชั้นต่างๆ ตลอดจนงานซ่อมแซม

หรือสร้างห้องใหม่ และต้องมีการทำความสะอาดเรืออย่างสม่ำเสมอเพื่อต้อนรับผู้มาเยือนอยู่ตลอดเวลา

งานด้านวิศวกรรมและเครื่องจักร งานด้านวิศวกรรมนับว่าเป็นหัวใจของเรือ นอกจากจะมีหน้าที่ ดูแลการขับเคลื่อนของเรือแล้ว ก็ต้องจัดหากำลังไฟฟ้าที่จะใช้ในเรือ รวมทั้งเครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องทำความร้อนและเครื่องทำความเย็น นอกจากนี้ยังต้องมีการซ่อมแซมส่วนต่างๆ ที่สึกหรอด้วย ด้านเครื่องจักรก็ต้องมีการดูแลให้สามารถใช้งานได้ดีที่สุด

งานด้านการช่วยเหลือ จะมีห้องพยาบาลประจำเรือ โดยมีหมอมและพยาบาลคอยดูแลรักษาผู้ที่มีอาการป่วยและกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน นอกจากนี้ยังมีคลินิกทันตกรรมให้บริการภายในเรือด้วย และยังมีร้านตัดผมให้บริการเจ้าหน้าที่และลูกเรืออีกด้วย

งานด้านบริการ ภายในเรือจะมีห้องพักสำหรับ เจ้าหน้าที่ โดยแบ่งห้องพักเป็น 2 ประเภท คือ ห้องพักสำหรับคนโสดจะอยู่ห้องละ 2-4 คน และห้องนอนสำหรับคนที่มีครอบครัว ซึ่งจะเป็ห้องใหญ่ แบ่งเป็น 2 ห้อง คือ ห้องนั่งเล่นและทำเป็นห้องนอนสำหรับเด็กๆ ไปในตัว และห้องนอนสำหรับสามีภรรยา ห้องครัวเป็นที่สำหรับประกอบอาหารเพื่อ บริการเจ้าหน้าที่และลูกเรือ มีทั้งอาหารของเอเชีย ยุโรป แอฟริกัน และอเมริกัน และมีห้องสำหรับทำขนมปังด้วย ห้องรับประทานอาหารสำหรับเจ้าหน้าที่และห้องรับประทานอาหารสำหรับลูกเรือ ห้องซักรีด นอกจากนี้ยังมีห้องสินค้าสำหรับบริการเจ้า-หน้าที่และลูกเรือด้วย

งานด้านการแสดง การไปเยือนแต่ละประเทศ เจ้าหน้าที่จะต้องประชุมเพื่อวางแผนการแสดงต่างๆ เพื่อให้ผู้ชมได้รับความสนุกเพลิดเพลินและประทับใจกับการแสดงนั้นๆ การแสดงที่เรือดูโลสจัดขึ้น ได้แก่ คีนาานาชาติ เป็นการแสดงชุดแต่งกายประจำชาติ การแสดงดนตรีและการเต้นรำของแต่ละชาติ นอกจากนี้ยังมีการแสดงละครและละครใบ้ให้ผู้ชมได้รับชมและเป็นที่ยินชอบ

เรือดูโลสเป็นเรือขององค์การการกุศลเพื่อจัดหา สนับสนุน และส่งเสริมงานด้านการศึกษาด้วย เหตุที่เป็นเรือที่มีขนาดใหญ่และต้องเดินทางไปตามสถานที่ต่างๆ ทั่วโลก ดังนั้นจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจำนวนมาก ด้วยเหตุที่ดำเนินงานโดยองค์การ การกุศลจึงไม่สามารถจัดหาทุนในส่วนที่จะเป็นค่าจ้าง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการได้ ดังนั้น จึงต้องรับอาสาสมัครเข้าร่วมการทำงาน โดยปราศจากค่าตอบแทนใดๆ เรือดูโลสจะรับอาสาสมัครทั้งคนโสดและคนที่มีครอบครัว สำหรับคนที่มีครอบครัวสามารถพาครอบครัวเข้าร่วมปฏิบัติงานบนเรือได้ แต่ที่สำคัญอาสาสมัครทุกคนต้องเป็นคริสเตียนเท่านั้น เรือดูโลสมีอาสาสมัครมากกว่า 300 คน จาก 35 ประเทศ

กลับมาเยือนเมืองไทย

วันที่ 29 กันยายน 2530 เป็นครั้งแรกของ ประเทศไทยที่เรือดูโลสได้มาจอดเทียบท่าที่กรุงเทพฯ และได้กลับมาทอดสมอที่กรุงเทพฯอีกครั้งในวันที่ 8 พฤศจิกายน

2533 จนกระทั่งวันที่ 27 พฤศจิกายน 2533 เรือดูโลสได้เดินทางออกจากประเทศไทยหลังจากมาแวะกรุงเทพฯเป็นครั้งที่ 2 แม้จะเป็นการแวะมาเยือนกรุงเทพฯเป็นครั้งที่ 2 ของเรือดูโลสก็ตาม พวกเราชาวไทยหลายๆ คนต่างรอคอยการกลับมาของเรือดูโลส และแล้ววันที่รอคอยก็มาถึง เรือดูโลสได้กลับมาเยือนประเทศไทยอีกครั้ง วันที่ 23 ธันวาคม 2543 เรือดูโลสได้เดินทางไปแวะที่ท่าเรือสัตหีบ จังหวัดชลบุรี นับเป็นโอกาสที่ดีที่เรือดูโลสได้อยู่ร่วมฉลองปีใหม่กับพวกเราชาวไทย จนกระทั่งวันที่ 11 มกราคม 2544 จึงได้เดินทางไปยังท่าเรือแหลมฉบัง ในวันที่ 11 มกราคม ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีได้ให้เกียรติกล่าวต้อนรับการมาเยือนของเรือดูโลส และมีแขกรับเชิญกว่า 250 ท่านเข้าร่วมงานครั้งนี้

นอกจากการจัดกิจกรรมบนเรือแล้ว ทีมฟุตบอลเรือดูโลสได้รับเชิญเข้าร่วมแข่งขันเตะฟุตบอลที่ทางจังหวัดจัดขึ้น และเป็นโอกาสที่ดีที่เจ้าหน้าที่เรือดูโลสได้กล่าวถึงภารกิจของเรือดูโลสให้นักเรียนพันกว่าคนที่เข้าร่วมงานได้รับทราบ สำหรับการแข่งขันทัวร์นาเมนต์ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีได้ให้เกียรติเป็นผู้เปิดงาน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่เรือดูโลสได้ไปจัดกิจกรรมตามสถานที่ต่างๆ เช่น ที่บ้านเด็กชายและสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า

ในช่วงวันหยุดทางเรือดูโลสได้จัดชุดการแสดงต่างๆ ทั้งของเด็กและผู้ใหญ่ให้ได้ชมแล้วในส่วนของ The Light House Cafe' ในเย็นวันศุกร์นั้น ไม่เฉพาะแต่ชาวไทยเท่านั้น ยังมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวพัทยาได้ไปร่วมงานด้วย

คืนวันที่ 27 มกราคม ทางเรือดูโลสได้จัดงาน "คืนนานาชาติ" ขึ้นเพื่อเป็นการแสดงศิลปวัฒนธรรมของอาสาสมัครนานาชาติ ทั้งการเต้นรำ การร้องเพลง การแสดงละคร และการแสดงละครใบ้ เป็นต้น ทำให้พวกเราหลายๆ คนได้รับรู้ถึงวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมของหลายๆ ประเทศ

กระทั่งวันที่ 31 มกราคม เรือดูโลสจึงได้อำลาท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อเดินทางมายังท่าเรือคลองเตย กรุงเทพมหานคร ตามแผนการมาเยือนประเทศไทย ตลอดระยะเวลาเดินทางเจ้าหน้าที่เรือดูโลสได้จัดเตรียมงานต่างๆ ไว้เพื่อต้อนรับประชาชนชาวไทยที่รอคอยการกลับมาเยือนอีกครั้งของเรือดูโลส

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ หม่อมเจ้าหญิงสิริวัณวรี มหิดล เสด็จเปิดงาน โดยมี คุณ เคนนี่ คาเพิลล์ (Dennie Capell) ผู้จัดการร้านหนังสือต้อนรับ และ กัปตัน พี.เจ. โทมัส (Captain P.J. Thomas) ถวายของที่ระลึก หลังพิธีเปิดหม่อมเจ้าหญิงสิริวัณวรี มหิดล เสด็จทอดพระเนตรและทรงเลือกหนังสือ สร้างความปลาบปลื้มให้แก่เจ้าหน้าที่เรือดูโลสเป็นอย่างยิ่ง ที่พระบรมศานุวงศ์ของไทยเสด็จเปิดงานในครั้งนี้

ในแต่ละวันนอกจากจะไปหาซื้อหนังสือที่บนเรือดูโลสแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่นๆ อีกมากที่จะให้พวกเราพบกับความตื่นตาตื่นใจ เช่น การแสดงดนตรี การร้องเพลง การเต้นรำ และการแสดงละคร เป็นต้น ในคืนวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ทางเรือดูโลสได้จัดรายการพิเศษวันวาเลนไทน์ สำหรับคู่รักร่วมสังสรรค์บนเรือ ท่ามกลางดนตรีที่แสนไพเราะ และการแสดงที่จัดเพื่อคู่รักโดยเฉพาะ นอกจากนี้ในคืนวันที่ 17 กุมภาพันธ์

เป็นคีนานาชาติจัดขึ้นที่ เดอะมอลล์งามวงศ์วาน เป็นการแสดงที่น่าตื่นตาตื่นใจ เต็มไปด้วยสีสันจากทั่วโลก

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ เรือคูโลสได้อำลาท่าเรือคลองเตย กรุงเทพฯ ออกสู่อ่าวไทย มุ่งตรงไปยังประเทศเวียดนาม ในช่วงเวลาที่เรือคูโลสท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ พวกเราหลายๆ คนคงเฝ้าติดตามข่าวคราวของเรือคูโลสต่อไปและเฝ้ารอคอยที่เรือคูโลสจะกลับมาเยือนประเทศไทย อีกครั้ง

บรรณานุกรม

- "คูโลส, มาแล้ว โทปที่สุดโลกร้านหนังสือลอยน้ำ." (2544, 6 กุมภาพันธ์). ผู้จัดการ. หน้า 7.
Doulos Returns, คูโลส กลับมาเยือนอีกครั้ง. (ออนไลน์). (2544, กุมภาพันธ์). แหล่งที่มา :
 URL: <http://leisure.mweb.co.th/special/Exhibition-708.html>.
- Beck, Paul. (2001, March). **The First Time MV DOULOS in Thailand.** (Online).
 Available E-mail: Journalist@MVDOULOS.ORG.
- "Big Ship and Bookshop," (2001, 11 January). **The Nation.** (Online). Available:
 URL: <http://202.44.251.4/nationnews/200101/20010111/18092.html>.
- Boonzaier, Jonathan. (1998, March). **MV DOULOS : Maritime Matters.** (online).
 Available: URL: <http://maritimematters.com/doulos.html>.
- Doulos Recognized as the World's Oldest Ocean-Going Vessel. (2000, 8 September).
The China Post. (Online). Available: URL: <http://www.taiwanheadlines.gov.tw/20000908/20000908sb.html>.
- Goossens, Reuben and others. (1999). **MV Doulos a Vintage Liner Sails into the 21st Century.** (Online). Available: URL: <http://www.crosswinds.net>.
- Gute Bucher Jur Alle e.V. (2001, March). **Latest MV DOULOS News.** (Online).
 Available: URL: <http://www.mvdoulos.org/news/news.htm>.
- , (2001, March). **MV DOULOS-Gute Bucher fur Alle e.V.** (Online).
 Available: URL: <http://www.mvdoulos.org>.
- "International Community Service Project : MV DOULOS Visits Aden," (1998). **The Yemen Times.** (Online). Available: URL: <http://www.yementimes.com/98/iss21/lastpage.htm>.
- James, Kate. (2001, March). "The Floating Library," in **Alive Magazine.** (Online).
 Available: URL: <http://www.alivemagazine.com.aularticles/1991/-/doulos/doulos.html>.
- Pattaya Mail Publishing Co. Ltd. (2001). **MV. Doulos Arrives in Chonburi.** (Online).
 Available: URL: <http://www.pattayamail.com/388/features.htm>.
- Thailand Bible Society. (2001, March). **MV DOULOS.** (Online). Available Email:
wwwtbs@thaibible.or.th.

ภาคผนวก

ตารางที่ 1 การมาเยือนประเทศไทยของเรือดูโลส

ลำดับ ที่	ท่าเรือ	ท่าเรือ หมายเลข	วันที่
170	คลองเตย กรุงเทพฯ	126	29 กันยายน - 19 ตุลาคม 2530
228	ภูเก็ต	174	29 สิงหาคม - 11 กันยายน 2533
231	สงขลา	175	25 ตุลาคม - 5 พฤศจิกายน 2533
232	คลองเตย กรุงเทพฯ	126	5 พฤศจิกายน - 27 พฤศจิกายน 2533
233	สัตหีบ	176	27 พฤศจิกายน - 8 ธันวาคม 2533
274	แหลมฉบัง	197	19 ตุลาคม - 3 พฤศจิกายน 2535
275	สงขลา	175	5 ธันวาคม - 17 ธันวาคม 2535
337	ภูเก็ต	174	24 กุมภาพันธ์ - 4 ธันวาคม 2539
436	สัตหีบ	176	23 ธันวาคม 2543 - 11 มกราคม 2544
437	แหลมฉบัง	197	11 มกราคม - 30 มกราคม 2544
438	คลองเตย กรุงเทพฯ	170	31 มกราคม - 19 กุมภาพันธ์ 2544

แหล่งที่มา: Beck, Paul. (2001, March). The First Time MV DOULOS in Thailand. (Online). Available
E-mail: Journalist@MVDOULOS.ORG.

